

ЛІТЕРАТУРА:

1. Сімейний кодекс України : Кодекс, Закон від 10.01.2002 № 2947-III : Редакція від 10.11.2016[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2947-14/page2>
2. Вінтоняк Н. Д. Правовий режим спільного майна подружжя, переданого до статутного капіталу юридичної особи /Вінтоняк Н. Д. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ndippp.gov.ua/content/%B8>
3. Цікало В.І., Оприско М.В. Корпоративні права подружжя: складні питання у судовій практиці /Цікало В.І., Оприско М.В. // Вісник Верховного Суду України. – 2015. – № 10 (182). – С. 43-47.
4. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням приватного підприємства «ІКІО» щодо офіційного тлумачення положення частини першої статті 61 Сімейного кодексу України : Конституційний Суд; Рішення від 19.09.2012 № 17-рп/2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v017p710-12>
5. Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про право на шлюб, розірвання шлюбу, визнання його недійсним і поділу спільного майна подружжя : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 21.12.2007 № 11[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0011700-07>
6. Спасибо-Фатєєва І.В. Права подружжя на майно приватного підприємства / Спасибо-Фатєєва І.В. // Право України. - 2012. - № 11/12. - С. 294-304.

Гнат Н. А.

аспірант ЮФ ТНЕУ

Науковий керівник: д.ю.н., доцент
кафедри цивільного права і процесу,

Калаур Іван Романович

ЩОДО КРИТЕРІЇВ РОЗПОДІЛУ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПУБЛІЧНОГО ТА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПРИВАТНОГО ПРАВА

Дослідження питань, що стосуються юридичних осіб, правовий статус та положення яких, визначається Цивільним кодексом України завжди залишалось актуальним. Категорія юридичних осіб, заслужено отримала значне розповсюдження та успішно застосовується до різного роду організацій створених відповідно до закону. Незважаючи на те, що розподіл юридичних осіб був відомий ще десятки років тому, особливості їх класифікації та аналіз, цієї тематики не знайшли свого активного розвитку, саме тому наукових надбань в даній сфері не так багато.

Сьогодні активно обговорюється питання наданого законодавцем критерію для розподілу юридичних осіб на публічних та приватних, який міститься в Цивільному кодексу України. З огляду на це та для більшого розуміння наданих законодавцем критеріїв та положень, що стосуються юридичних осіб, необхідно розглянути загальний розподіл галузей права на

публічне та приватне, а особливо ознаки за якими відповідну галузь права можуть відносити до приватного чи публічного.

Одна категорія науковців звертають увагу на зміст тих відносин, які врегульовуються галуззю права. Представники цієї категорії вказують на те, захист чийх саме інтересів мають на меті певні норми, інтереси держави, або ж приватні інтереси [4]. На їх думку до сфери публічного права включаються відносини, що мають на меті лише публічний інтерес, що виражається в державних, суспільних інтересах, які є основним елементом нормального функціонування та розвитку даної держави та суспільства в цілому. Тобто публічний інтерес безпосередньо відноситься до громадян країни та їхнього існування, адже в розвиненій правовій державі, інтереси людей завжди повинні співпадати з інтересами державами. Говорячи про приватне право, слід зазначити, що до нього відносяться норми виключно, що відстоюють інтереси окремих осіб.

Суспільство завжди повинно знаходитись в процесі розвитку, саме тому як публічні, тобто суспільні, так і приватні інтереси також змушені динамічно розвиватись. Власне через це часто виникають проблеми в розмежуванні зазначених відносин.

Інша категорія вчених обґрунтовують критерії розподілу на публічне та приватне право не наявністю відмінних інтересів при здійсненні своєї діяльності, а у становищі та статусі цих осіб по відношенню один до одного та у способі започаткування взаємовідносин між собою. Зауважимо, що метою діяльності юридичних осіб публічного права є реалізація та підтримання інтересів всього суспільства або певної значної групи осіб (у випадку функціонування на рівні територіальних громад – інтерес певної громади). Саме через це вказані юридичні особи наділені обов'язком виконувати певні владні приписи. У такій ситуації відмінне є положення юридичних осіб приватного права. Адже вони націлені на реалізацію власних інтересів (у випадку певних приватних підприємств – інтереси групи осіб відповідного середовища).

Важливою є думка науковців, котрі наголошують на тому, що важко сьогодні зустріти юридичних осіб публічного права, які б не несли в собі ознак приватно-правових юридичних осіб, або ж навпаки [2]. Як підтвердження свого обґрунтування вони наводять думку, що публічне та приватне право, а внаслідок цього і юридичні особи, як приватного, так і публічного права під час своєї діяльності утворюють цілісну та неподільну систему права, яка в свою чергу функціонує задля підтримання загального правопорядку та розвитку як суспільства, так і держави [8].

Для юридичних осіб публічного права притаманна спрямованість на вирішення проблем із питань що стосуються публічних відносин та виражають волю широкого загалу. Говорячи про осіб приватного права, то такої закономірності не спостерігається. У цьому випадку ми спостерігаємо волю лише окремих приватних осіб.

Законодавець визначив у Цивільному кодексі України інший критерій розподілу юридичних осіб публічного та приватного, а саме спосіб їх утворення. Визначено, що юридична особа публічного права створюється розпорядчим актом Президента України, органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування [1]. Можемо зауважити, що даний критерій є не достатньо повним та не повністю окреслює сутність юридичної особи, зокрема що стосується

публічного права. Зокрема стаття 87 ЦК України зазначає, що юридична особа вважається створеною лише з дня її державної реєстрації [1]. Про створення та початок функціонування після прийняття акту відповідного державного органу (Президента України, органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування) у даному положення мова не йде. Також зауважимо положення ст.167 ЦК України, яке проголошує, що держава може створювати юридичні особи як публічного, так і приватного права, що при співставленні із ст. 81, де проголошено поділ юридичних осіб на публічні та приватні, та вказано порядок їх створення нашою хує нас суперечливі думки.

Саме тому, стає очевидним, чому протягом останніх років з'являється безліч суперечливих висловів та напрацювань науковців з приводу критеріїв поділу юридичних осіб та сутності публічних юридичних осіб вцілому.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV
2. Алексеев С.С. Опыт комплексного исследования. Право. – М., 1999.
3. Блащук Т.В. Особливості участі юридичних осіб публічного права у цивільних
4. правовідносинах // "Приватне право і підприємництво"— випуск 8, Київ - 2009. - С. 51-56.
5. Подопригора А.А. Основы римского гражданского права.2-е изд.,-К.: Вентури, 1995.- С.6.
6. Поліщук О. Новий підхід до класифікації юридичних осіб за Цивільним кодексом України // Економіка, фінанси і право. – 2003. - № 11 – С. 18.
7. Суханов Е. А. Система юридических лиц // Сов. государство и право. – 1991. - № 11. – С.42 - 51
8. Харитонов О. І. Методологічні питання розмежування приватного та публічного права /Методологія приватного права: Зб. наук. Праць / Ред.. кол.: О. Д. Крупчан та ін.. – К.,2003. – С. 86 – 92
9. Харитонов Є., Харитонов О. До питання про значення дихотомії «публічне право-приватне право»// Вісник академії правових наук .- 2000. – №2. – С. 86-87.